

Oferta formativa

Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània

Curs 2022-2023

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**AULA DIDÀCTICA
DIÀSPORA MEDITERRÀNIA**
Migracions
Forçades

Índex

Presentació	3
Relació amb els ODS	4
Visites a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània.....	5
Vincle de les activitats amb les matèries	9
Per saber-ne més.....	10
Reserves	11
Localització i contacte	12

Presentació

La història de la humanitat és la història de les migracions

La Mediterrània ha estat durant mil·lennis **una gran via de comunicació, un espai de trobada de les més variades cultures**, moltes de les quals han poblat el nostre territori.

Migrar és una part imprescindible de l'experiència humana. En les últimes dècades però, les desigualtats globals i les polítiques europees de tancament de fronteres han convertit la Mediterrània en un espai en què milers de migrants moren cada any. Una emergència humanitària que cal atendre, però també comprendre i explicar a l'estudiantat.

Què és l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània?

L'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània és un projecte de la **Conselleria d'Educació, Cultura i Esport** pensat per a **explicar i difondre el present i el passat de les migracions en la Mediterrània** entre l'alumnat preuniversitari.

Amb seu a l'**Escola de la Mar de Borriana**, naix amb la voluntat d'abordar el **fenomen migratori en tota la seua complexitat i allunyat de sensacionalismes**. A més, servirà per a destacar la valuosa **tasca humanitària de les organitzacions que rescaten migrants en la Mediterrània** i de les que ajuden a la seua **integració** en la societat europea.

L'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània vol **complementar i acompanyar el treball dels i les docents a l'hora d'explicar el fenomen migratori a l'alumnat**.

Amb les visites a la nostra seu, s'ofereix una panoràmica actual de les migracions forçoses dirigides als **últims cursos de primària, ESO, Batxillerat, Cicles formatius i Educació per a persones adultes**.

Oferta formativa

L'equip didàctic per al present curs 2022-2023 està format pels docents Marc Ferri Ramírez (Geografia i Història) i Laia Pitarch Centelles (Intervenció sociocomunitària). A continuació, us **presentem una oferta variada d'activitats que es fan a l'Aula Didàctica: gamificació, tallers i visita a l'entorn**.

Per tal d'estar al dia de l'oferta formativa, us recomanem **visitar la nostra [plana web](#)**, la qual estarà disponible en breu, **i donar-vos d'alta al nostre llistat de correu**. Podeu consultar-ho en l'apartat Localització i contacte.

Relació amb els ODS

L'Aula didàctica de la Diàspora mediterrània pretén acostar a l'alumnat dels centres educatius la **problemàtica de les migracions, així com l'educació i promoció de la cultura de la pau.**

La qüestió migratòria està intrínseca en gairebé tots els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible) que marca l'Agenda 2030. Entre les múltiples causes del fenomen migratori hi ha el fet de viure en un país on la **guerra** (ODS 3,16), la **discriminació** (10), la **pobresa** (1, 2, 6, 8) o la **falta d'oportunitats** (4, 8) estan a l'ordre del dia.

Els ODS busquen **millorar la vida de la població i no deixar ningú enrere.** En conseqüència, es vol fomentar que tota la societat prenga un paper actiu. Especialment cal sensibilitzar a la comunitat educativa en relació amb els **ODS 10 i 16.**

Objectiu 10

Reducció de les desigualtats

Pretén minvar les desigualtats basades en **els ingressos, el gènere, l'edat, la discapacitat, l'orientació sexual, la raça, la classe, l'origen ètnic, la religió i d'oportunitats** que encara persisteixen al món. Aquestes tenen un impacte en el desenvolupament social i econòmic a llarg termini que obstaculitzen que les persones tinguin una vida digna i que aquesta s'haja de buscar en un altre indret. En conseqüència, cal sensibilitzar a la comunitat educativa perquè tinga un **paper actiu en la reclamació de vies legals i segures per a la població migrant, així com mecanismes d'acollida** per a totes aquelles persones que han abandonat la seua llar amb la intenció de trobar unes millors condicions de vida.

Objectiu 16

Pau, justícia i institucions sòlides

Busca promoure **societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible**, així com **fer front als discursos d'odi** que han augmentat de manera considerable en la nostra societat. Entre les diferents accions a realitzar des de la comunitat educativa està la conscienciació sobre **la realitat de la violència i la importància de construir societats pacífiques i justes.** Per això, cal treballar per la inclusió i el respecte cap a les persones de diferent procedència, origen ètnic, religió, gènere, orientació sexual i opinió.

Visita l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània

Objectiu	Donar a conèixer les característiques del procés migratori i el treball dels vaixells de rescat humanitari a la mar Mediterrània, a més de l'entorn del port de Borriana .
Públic	Primària 5è i 6è Secundària ESO i Batxillerat Cicles formatius Grau bàsic, mitjà i superior Màxim 50 persones diàries
Temps	4 hores De 9:00h a 13:00h (a concretar)
Programació	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recepció de l'alumnat i benvinguda ▪ Activitat a) o b) ▪ Descans ▪ Activitat a) o b) ▪ Tancament
Desenvolupament	La visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora mediterrània comptarà amb dues activitats a escollir en paral·lel . Aleshores, l'alumnat es dividirà en 2 grups, de 25 persones aproximadament cadascun.
Activitats	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Visita per l'entorn i exposició "La travessia sense fi" ▪ Gamificació ▪ Taller: panoràmica sobre les migracions actuals ▪ Taller: fake news, premsa i migracions ▪ Taller: desigualtat i migracions
Calendari	De dimarts a divendres
Reserves	Consultar apartat i calendari de reserves .

Activitats a escollir per realitzar durant la visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània

En la visita a l'Aula Didàctica es poden realitzar dues activitats, a triar entre les que s'especifiquen a continuació:

Visita per l'entorn i l'exposició "La Travessia sense fi"	
Etapa	Primària 5è i 6è Secundària ESO i Batxillerat Cicles formatius Grau bàsic, mitjà i superior
Desenvolupament	Es realitzarà una visita guiada per l'entorn de l'Escola de la mar . En aquesta s'explicarà el paper actual de Borriana com a port solidari i la tasca dels vaixells de rescat humanitari a la Mediterrània central . A més, l'alumnat podrà conèixer en què consisteix el procés d'un rescat humanitari a través de l'exposició " La travessia sense fi ".

Gamificació	
Etapa	Primària 5è i 6è Secundària ESO i Batxillerat Cicles formatius Grau bàsic, mitjà i superior
Desenvolupament	Es tracta d'un joc amb elements físics i virtuals que dona a conèixer els processos migratoris actuals . L'alumnat adopta el rol d'una persona migrant que ha d'emprendre la travessia cap a Europa. Per parelles, haurà d'anar prenent decisions i resolent els problemes que es troben pel camí. Els itineraris que marca el joc estan basats en històries de vida reals , amb els quals es pretén donar una panoràmica del perquè una persona emigra, les dificultats que es troben en les vies que utilitzen tant en la ruta com en arribar a Europa .

Taller: Desigualtat i migracions	
Públic	Primària 5è i 6è
Desenvolupament	Es tracta d'un taller pràctic i vivencial amb el qual es pretén que l'alumnat es pose en diverses situacions que faça empatitzar amb les realitats migratòries . A través de diverses dinàmiques es busca reflexionar sobre els privilegis , concretament com ens condicionen el lloc de naixement, la classe social, el sexe, etc. Amb tot, es busca generar un sentiment envers les situacions de desigualtat i injustícia que es tractarà de canalitzar per mitjà d'un xicotet debat i la proposta de mesures de canvi per tal de modificar aquestes situacions .

Taller: Quina imatge tenim sobre les migracions?	
Públic	Secundària ESO i Batxillerat Cicles formatius Grau bàsic, mitjà i superior
Desenvolupament	Es tracta d'un taller en el qual, a través d'un dibuix que ha de realitzar l'alumnat, s'analitza la imatge estereotipada que tenim sobre les migracions . Seguidament, es van desmitificant algunes de les idees i creences amb la intenció de donar-los una panoràmica més ajustada a la realitat.

Taller: Fake news, premsa i migracions	
Públic	Secundària 4t ESO i Batxillerat Cicles formatius Grau bàsic, mitjà i superior
Desenvolupament	L'orientació del taller és teòrico-pràctica . Es demana a l'alumnat que utilitzen els seus mòbils o ordinadors per tal d'analitzar les notícies proposades . En una primera part s'explicaran els conceptes clau i es donaran pautes per descobrir fake news i continguts manipulats. Posteriorment l'alumnat, en grups de 2/3 alumnes analitzarà algunes notícies i revisarà quins d'eixos continguts ens han de fer «alçar la bandera» d'alarma . L'activitat finalitzarà amb una posada en comú .

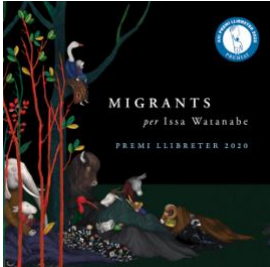

Materials complementaris a la visita a l'Aula didàctica

Recomanacions de còmics i llibres il·lustrats per a la Biblioteca escolar

Primària

5è i 6è de primària | ESO

Migrants
Issa Watanabe
Libros del Zorro Rojo
2019
13,90€

A través d'un conjunt d'il·lustracions sense text, es realitza una metàfora sobre les rutes migratòries amb un grup d'animals.

Mexique. El nom del vaixell
María José Ferrada i Ana Penyas
Libros del Zorro Rojo
2017
13,90€

Relata el trajecte de 456 infants que, en el marc de la Guerra civil espanyola, van salpar de Bordeus cercant refugi a Mèxic.

Migrants
Eduard Altarriba
Bang ediciones
2020
12,50€

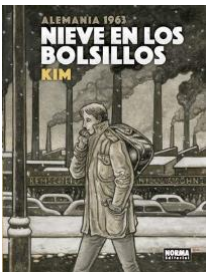
Explica què és la migració, quines són les seues causes i conseqüències i quins són els aspectes legals i humanístics que la concerneixen

Emigrantes
Shain Tan
Bárbara Fiore
2016
27€

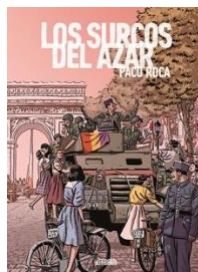
Llibre il·lustrat que a través de les imatges va narrant el fenomen de la migració. L'absència de text convida a l'alumnat a imaginar la pròpia història i pot incitar al debat.

Secundària | Batxillerat | Cicles formatius

Nieve en los bolsillos
Kim
Norma editorial
2018
25€

Mitjançant la seua història personal, l'autor explica la vida dels migrants espanyols a Alemanya als anys 60. La joventut del personatge facilita la identificació de l'alumnat amb la història.

Los surcos del azar
Paco Roca
Astiberri
2021
25€

Es relata la història de *La Nueve*, companyia de republicans espanyols que va lluitar en la Segona Guerra mundial i va ser la primera en entrar a alliberar París. Implica una reflexió sobre el poc conegut exili republicà.

Escapar de la guerra y de las olas
Olivier Kugler
Turner
2019
21,50€

Explica diverses històries de vida de famílies síries als camps de refugiats. Incideix en els aspectes més emocionals i ajuda a entendre molt bé les causes de les migracions. Potencia l'empatia entre l'alumnat.

Garafia
Elías Taño
La oveja roja
2021
18,90€

A través de la història dels seus avis i amb una estètica molt singular narra l'èxode migratori des de Canàries a Veneçuela als anys 40 i 50.

Esclavos del trabajo
Daria Bogdanska
Astiberri
2019
17,10€

Daria, polaca, decideix marxar a viure a Suècia. Mostra les dificultats que troba en la seua integració al país nòrdic, comunes a moltes persones migrants: treballs precaris, problemes d'habitatge, dificultat en l'idioma, etc.

Vincle de les activitats amb les matèries

Primària	
Activitats	Assignatures
Visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània: <ul style="list-style-type: none"> - Visita per l'entorn i exposició "La travessia sense fi" - Gamificació - Taller: Desigualtat i migracions 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tutoria ▪ Projectes interdisciplinaris Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural ▪ Educació en Valors Cívics i Ètics

Secundària	
Activitats	Assignatures
Visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània: <ul style="list-style-type: none"> - Visita per l'entorn i exposició "La travessia sense fi" - Gamificació - Taller: Fake news, premsa i migracions - Taller: Quina imatge tenim de les migracions? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tutoria ▪ Projectes interdisciplinaris ▪ Geografia i Història ▪ Valencià: Llengua i Literatura ▪ Educació en Valors Ètics i Cívics ▪ Educació plàstica, visual i audiovisual

Batxillerat	
Activitats	Assignatures
Visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània: <ul style="list-style-type: none"> - Visita per l'entorn i exposició "La travessia sense fi" - Gamificació - Taller: Fake news, premsa i migracions - Taller: Quina imatge tenim de les migracions? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tutoria ▪ Història del món contemporani ▪ Projecte d'investigació ▪ Valencià: Llengua i Literatura I i II ▪ Psicologia ▪ Comunicació audiovisual

Cicles formatius	
Activitats	Mòduls
Visita a l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània: <ul style="list-style-type: none"> - Visita per l'entorn i exposició "La travessia sense fi" - Gamificació - Taller: Fake news, premsa i migracions - Taller: Quina imatge tenim de les migracions? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tutoria ▪ CFGS Integració social: <ul style="list-style-type: none"> - Context de la intervenció social ▪ CFGS Animació sociocultural i turística: <ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupament comunitari - Context de l'animació sociocultural - Intervenció educativa amb joves

Per saber-ne més

Assessorament, col·laboracions i formacions

Cursos, jornades i formacions

L'aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània **té prevista la col·laboració** amb els CEFIRE, centres educatius, les universitats públiques i altres entitats del tercer sector com ONG, fundacions i associacions en **l'elaboració de cursos, jornades i formacions**.

Col·laboració amb entitats del tercer sector

Des de l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània tenim el **compromís de col·laborar en la difusió de materials i activitats de les ONG** i entitats que treballen en aspectes vinculats als processos migratoris. Fins al moment hem col·laborat amb Metges Sense Fronteres, CEAR, Solidaridad Internacional PV, ACNUR, ACCEM i Proactiva Open Arms, entre altres.

Assessorament professorat

L'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània està **oberta a assessorar al professorat de qualsevol etapa educativa**, des d'Educació infantil fins a Batxillerat i Cicles formatius per tal d'incorporar aquests continguts en les seues assignatures i mòduls.

Aquesta **informació estarà disponible i actualitzada a la [plana web de l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània](#)**. En el cas de voler rebre-la directament al vostre correu electrònic, podeu inscriure-vos al nostre llistat de correu. Consulteu-ho a l'apartat de Localització i contacte.

Reserves

A l'hora de realitzar les reserves, cal tenir en compte **el calendari d'activitats de l'Aula Didàctica**, aquest pot estar subjecte a canvis i modificacions. Per a realitzar una reserva cal seguir els següents passos:

- Consultar el calendari** de l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània per tal de veure si hi ha disponibilitat en les dates que us interessa realitzar l'activitat. Les activitats es realitzen en **horari diürn** preferentment.
- Reomplir la fitxa de petició d'activitat** i **enviar-la per correu** diaspora.mediterrania@gva.es

Dades de contacte				
Nom de l'activitat				
Data prevista				
Centre				
Docent responsable				
Mòbil de contacte				
E-mail de contacte				
Temporització i alumnat				
Grups	Dones	Homes	Total alumnat	Hora d'inici i final
Observacions				

- Des de l'Aula Didàctica de la Diàspora Mediterrània **ens posarem en contacte amb vosaltres per correu electrònic per tal de confirmar la reserva i/o aclarir detalls de la mateixa.**

Localització i contacte

Contacte

- diaspora.mediterrania@gva.es

Marc Ferri Ramírez
Professor de Ciències socials
Geografia i Història

Laia Pitarch Centelles
Professora d'Intervenció
Sociocomunitària

Localització

Escola de la Mar de Borriana
Avinguda Mediterrània, s/n,
12530, Borriana
Castelló

Pàgina web

Portal amb tota la informació actualitzada de l'Aula didàctica de la Diàspora Mediterrània (pròximament)

- <https://portal.edu.gva.es/diasporamediterrania>

Llista de correu

Si eres docent i t'interessa el fenomen de les migracions et preguem que respongues a aquesta enquesta i t'inscrigues a la nostra llista de correu.

Valencià

<http://forms.edu.gva.es/limesurvey/index.php/194533?lang=ca-valencia>

Castellà

<http://forms.edu.gva.es/limesurvey/index.php/194533?lang=es>

“Abans de 1914 la terra era de totes i de tots. Tothom anava on volia i es quedava tot el temps que volia. No hi havia salconduits ni autoritzacions.

(...)

No hi havia permisos ni visats ni cap d'aquestes coses empipadores; les mateixes fronteres que avui, gràcies a la desconfiança patològica de tothom envers tothom, personal de les duanes, policies i gendarmes han convertit en una barrera de filferro, no representaven res més que línies simbòliques

(...)

Va ser després de la guerra que el nacionalsocialisme va començar a trasbalsar el món, i el primer fenomen visible d'aquesta epidèmia espiritual va ser la xenofòbia: l'odi o si més no, la por a l'estrany”

Stefan Zweig (1942)

